LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

1971 m. Liepos - Rugpiūčio mėn. Nr. 7-8

"REIKALAUJU LIETUVAI NEPRIKLAUSOMYBĖS!"

Taip pasakė Simas Kudirka komunistų teisme

Klaidinančios žinios

Pernai lapkričio mėn. žinių agentūra AP pranešė pasaulio spaudai, sovietų patiektą propagandinę žinutę, kad "Sovietskaja Litva" laivo kapitonas buvo nubaustas ir ištremtas į Sibirą, o S. Kudirka yra laisvas ir gydosi vienoje vasarvietėje. Mes supratome, kad čia yra melas, tik amerikiečių visuomenės akių apdūmimui.

Š. m. gegužės 21 d. Amerikos spaudoje tilpo kita žinia, — kad įvyko S. Kudirkos teismas. Jam buvęs paskirtas gynėjas advokatas; S. Kudirka prisipažinęs kaltu pavogęs 2000 rublių ir pabėgdamas išdavęs savo kraštą.. Tuo mes irgi netikėjom.

Štai, š. m. rugpiūčio 7 d. Amerikos didžiojoje spaudoje — Washington Post, Chicago Sun., Los Angeles Times ir kt. tilpo teismo eigos ištraukos, kur paaiškėjo, kad Kudirka iki teismo buvo uždarytas bepročių ligoninėje, kad jis atsisakė priimti skirtą gynėją ir kad jis neprisipažino kaltu, bet apkaltino Sovietų Rusiją užgrobimu Lietuvos ir naikinimu lietuvių tautos. Taigi Amerikos lietuvių dauguma teisingai galvojom, kad anksčiau patiektos žinios buvo klaidinančios, tik bolševikinė propaganda.

Simas Kudirka

"Esu nekaltas..."

Anatole Shub, Washington Post užsienio korespondentas Paryžiuje, per savo draugus gavo detalų teismo aprašymą, iš kur sužinome tikrą Kudirkos teismo eigą. Keturių dienų teismas vyko Vilniaus vyr. Teisme š. m. gegužės 17-20 d. d. Teismo pirmininku buvo Nisiunas (gal Misiūnas? — Red.), kaltintoju Petrauskas, o gynėju Gavronskis, kurį Kudirka atmetęs ir pats save gynęs, pasakydamas 4 valandų kalbą. Paklaustas, kodėl taip darąs, jis atsakė: "Jei Govronskis yra sąžiningas žmogus, tai gins mane pagal savo sąžinę ir tas jam pakenktų. Bet jei jis yra nesąžiningas, tai jis vietoj gynęs mane, bus tik antruoju kaltintoju. Manau, kad mano teismas ir taip yra komplikuotas ir užteks vieno kaltintojo."

Paklaustas, ar jis prisipažįsta kaltu, Kudirka atsakęs: "Aš nesu kaltas, nes savo tėvynės Lietuvos neišdaviau. Aš nelaikau Sovietų Rusijos savo tėvyne." Toliau jis papasakojo savo biografiją. Gimęs neturtingoje šeimoje ir gerai suprato socialinę nelygybę, bet kai 1940 m. Sovietai okupavo Lietuvą, dar prisidėjusi ir tautinė nelygybė. Jis mokęsis Vilniuje ir baigęs 8 skyrius, nutaręs būti jūrininku.

1941 m. vokiečių okupaciją pakeitė sovietų valdžia. 1944 m., prieš naują sovietų okupaciją ėjo gandai, kad sovietų sistema esanti pasikeitusi; taip, sužinojom, kad pasikeitusi, bet į blogąją pusę. Jis vėl matęs, kaip nekalti žmonės buvo tremiami į Sibirą. Jis pats matęs, kaip masiškai buvo žudomi nekalti žmonės. Tada daug jo draugų prisidėjo prie antikomunistinio veikimo, išėjo į partizanus.

"Mačiau miesteliuose nublokštus partizanų kūnų aikštėse. Norėjau pabėgti nuo to bado, kuris siautė kolchozuose, lietuviams ten gyvenant be jokių teisių, taip, kaip prieš šimtą metų vergijoje.

"Gėda, kad ir laivyne radau neteisingumą ir tautinę diskriminaciją, — pasakojo Kudirka. "Sovietų spaudoje skaitome apie didelį Lietuvos laivyną, bet jo tikrumoje nėra. Vyriausi taip vadinamo 'Lietuvos laivyno vadai gyvena Maskvoj, ir jie nepasitiki lietuviais. Į užsienį plaukti ir ten išlipti į krantą lietuviams draudžama."

"Mano senelis buvo jūrininkas, — pasakojo toliau Kudirka, — ir aš įstojau į jūrininkus, kad galėčiau nukeliauti į tolimus kraštus pamatyti pasaulį, ir maniau, taip užmiršiu savo tautos tragediją".

"Ieškojau laisvės"

Vyriausias teisėjas tada paklausė: "Tu tvirtini, kad norėjai J. Amerikos V-se surasti laisvę, kurios, tavo nuomone, Sovietų Sąjungoje nėra. Kaip tu paaiškintum tą, kad jie tave atgal grąžino?" Kudirka į tai atsakęs: "Civiliai amerikiečiai mane priėmė labai gerai. Matydami, kad man šalta, davė šiltesnius rūbus, tuo tarpu kai Sovietų jūrininkai mane mušė iki sąmonės netekimo, sužalojo man kojos kelią, kad aš kalėjime gulėjau kelis mėnesius. Aš nelaikau to didele tragedija, kad amerikiečiai mane grąžino atgal. Pagal Teherano, Yaltos ir Potsdamo konferencijų nutarimus daug tautų pakliuvo vergijon. Amerikiečių karinės administracijos akimis, aš, kaip lietuvis, buvau legali nuosavybė Brežnevo, Stalino įpėdinio, todėl ir grąžino jam.

Gegužės 18 d. per liudininkų apklausinėjimą jūrininkai prisipažino, kad mušė Kudirką. Teismo pirmininkas paklausė, kodėl jis norėjęs pabėgti iš Sovietų Sąjungos. Kai liudininkas pradėjo sakyti, kad Kudirka buvo varomas tai padaryti, pirmininkas tuoj sustabdė jo kalbą.

Politinis "Sovetskaja Litva" laivo komisaras užklausė Kudirką, ar jis būtų bėgęs į JAV, jei būtų žinojęs, kad ten negaus darbo, o jei ir būtų gavęs, tai tik toiletų valyti. Kudirka atsakė: "Nesvarbu, koks yra darbas. Nėra negarbingo darbo, jei būčiau ir toiletus valęs, būčiau daręs tai turėdamas gryną sąžinę."

Gegužės 19 d. prokuroras pasakė savo galutiną reikalavimą; pabrėždamas tautos išdavimą, reikalavo Kudirkai 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo ir atėmimo viso jo judomojo turto.

Kudirka priminė "Human Rights" teises

Kudirka savo apsigynimui kalbėjo cituodamas Herzen, Marksą ir Leniną ir aiškino skirtumą tarp socialistinės teorijos ir praktikos Lietuvoje.

"Tarptautinės teisės požiūriu, — Kudirka sakė, — aš nesu kriminalinis nusikaltėlis. Mano siekimas išvykti į užsienį nėra priešingas Jungtinių Tautų Žmoaus teisių deklaracijai, nei Sovietų konstitucijai. Todėl aš laikau save visai nekaltu.

Slaptosios policijos spaudimas

Kudirka papasakojo, kiek daug slaptosios policijos tarnautojų, kai kurie net specialiai atvykę iš Maskvos, atsilankė į kalėjimą ir mėgino jį perauklėti. Jie patarė pasmerkti "buržuazinį nacionalizmą" Lietuvoje ir užsienyje, kas jį ideologiškai jį ir paruošė šiai išdavystei. Jie davę suprasti, kad tai padarius, mažesnę gaus bausmę. Bet Kudirka pabrėžė, kad jis atsisakė savo asmeniškos laisvės dėl tėvynės gerovės. Per 6 mėnesius, uždarytas kalėjime, jis tai gerai apsvarstęs. Kudirką toliau kalbėjo: "Kai Vilniuje mokiausi, atsimenu, kad vietoj vokiečių laikais buvusių dviejų kalėjimų, Sovietų valdymo metais jau buvo septyni kalėjimai su 20.000 kalinių. Kalėjimai buvo perpildyti iki 1955 m. Jau nuo 1950 m. lietuviai ir jaunimas buvo siunčiami į koncentracijos stovyklas... Stalino mirtis išgelbėjo mano tautiečius nuo visiško išnaikinimo, bet buvusios politikos pagrindai paliko kaip buvę."

"Dabar," tęsė Kudirka, "mes esame pasmerkti mirti daug lėtesne mirtimi — asimiliacija. Tačiau mes nenorime mirti. Per 10 metų mūsų broliai miškuose (lietuviai partizanai) kariavo, tikėdamiesi, kad jų kova bus žinoma Vakaruose ir susilauks bent moralinės paramos. Tuo tikėjo ir tie, kurie žuvo kovoje ir koncentracijos stovyklose (Net pačių sovietų pranešimais žuvo 50.000 lietuvių partizanų). Atlanto čarteris, kuris pažadėjo laisvę visoms tautoms, buvo tik tuščias pažadas, kainavęs mano tautai 50.000 auku ir 400,000 ištremtųjų, iš kurių 150,000 mirė Sibire."

Patys drąsiausi ir narsiausi lietuviai patriotai buvo fiziškai sunaikinti, bet jaunoji generacija ketina eiti savo tėvų pėdomis."

Prašau Lietuvai Nepriklausomybės

"Aš esu tikintis katalikas. Todėl jeigu vyriausias teismas mane nuteistų mirties bausme, norėčiau, kad būtų pakviestas kunigas, ir jis man suteiktų Paskutinį patepimą pagal katalikų Bažnyčios apeigas.

Nukelta į 2 psl.

S. Kudirkos žmona Genė

Lietuvos TSR VALSTYBINĖ BIBLIOTEKA
Pa 209-760

LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE

LITHUANIANS IN WESTERN AMERICA

4364 Sunset Boulevard — Los Angeles, Calif. 90029 — Tel. 664-2910

Redaguoja: Redakcinė kolegija. Leidžia: Antanas Skirius

Spausdinami straipsniai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, jei su autoriais kitaip nesusitarta; pilnu vardu ar inicialais pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia red-jos nuomonę; anoniminiai raštai nepriimami.

Prenumerata metams $3.00; atskiras nr. — 30¢

LIETUVOS KONSULATŲ KLAUSIMU

"Los Angeles Times" š. m. birželio 17 d. numeryje išspausdino trijų kolumnų straipsnį LOST NATIONS, THE DIPLOMATS — ONLY the U. S. REALLY CARES; straipsnį paruošė laikraščio narys Robert C. Toth.

Straipsnyje mums priimtina yra tik ministerių Dinbergs ir J. Kajecko cituojami pareiškimai. Visa kita parašyta su tendencija, gal net pasidžiaugti, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovybės bei konsulatai užsidarysią, kai išmirsią esantys diplomatai ir kai nebeturės buvusių savo valdžių akredituotų kandidatų jų vietoms užimti. Taip pat paminima, kad Lietuvos aukso atsargos jau baigiasi, ir netrukus diplomatams nebebūsią iš ko algų mokėti.

Šis straipsnis yra geras įspėjimas mūsų diplomatams susirasti sau vice-konsulus, sekretorius, kurie automatiškai galėtų perimti mirusių vietas. Kai dėl algų, tai manytume, kad jos nėra būtinas reikalas: daug didžiųjų Lietuvos vadavimo ir kt. organizacijų aukščiausias vietas užimančių asmenų dirba be algų, atsirastų ir čia norinčių ir galinčių dirbti iš pasiaukojimo.

Mums yra žinoma, kat lietuvių veiksniai įvairiose vietose yra jau pasiūlę kandidatus į vice-konsulus. Tik nesuprantama, kodėl į tai kai kurie konsulai nieko nereaguoja. Delsimas atneša tik nuostolius. Štai, Bostone netekome konsulo Shallnos, įpėdinio nebuvo, ir jo įstaiga buvo uždaryta. Kad yra galima to išvengti, rodo Los Angeles Estų pavyzdys.

Gal be reikalo džiaugiasi militantiškai nusiteikę L. A. Times ir kt. laikraščių bendradarbiai, kad pranyks konsulatai, atstovybės, ir kova dėl Lietuvos laisvės nebebus vedama. Kova vedama ne vien oficialiųjų įstaigų ar asmenų. Organizuota lietuvių visuomenė niekad nepaliaus kovojusi dėl Letuvos nepriklausomybės atgavimo, net ir tada, kai konsulatų nebebus. Imkime, pavyzdžiui, ukrainiečius ir baltarusius — juk jie neturi nei konsulatų, nei atstovybių, o yra puikiai susiorganzavę ir gerai veda kovą dėl savo valstybių nepriklausomybės.

NARKOTIKŲ ANTPLŪDIS

Teko girdėti Los Angeles policijos vado E. Davis pranešimą ir atsakymus į paklausimus dėl nusikaltimų padaugėjimo. Jis skundėsi, kad Los Angeles daugėja narkotikų pardavimas, nenormalių žmonių paleistuvystė ir pornografija. Visa tai beveik neįmanoma sukontroliuoti dabartinėmis policijos jėgomis — tik 3 policininkai 1000-čiui gyventojų. Ypatingai sunku dirbti, kai advokatai ir teisėjai išteisina ir paleidžia. Kalifornijos vyriausio teismo iš 9 asmenų 7 yra militantai ir kriminalistų draugai. Miesto tarybos nariai — Bradley, Braude ir Bernardi yra nusistatę prieš policiją, mažina jai biudžetą ir pateisina kriminalinius veiksmus. Los Angeles policija turėtų būti padidinta bent 1000-čiu asmenų, kad galėtų efektingiau apsaugoti piliečius. Jeigu to nebus padaryta, tai įvyks kaip New Yorke, Washingtone, kad turistams po 10 valandos nebesaugu išeiti į gatvę.

Piliečiai turėtų reikalauti miesto tarybos narių padidinti policininkų skaičių.

Policijos vadas E. Davis prašo visus tėvus saugoti savo vaikus nuo narkotikų platintojų ir nuo draugavimo su tokiais, kurie vartoja narkotikus. Dabar Los Angeles mieste yra didelis marijuanos, kokaino, hašišo, LSD ir kitokių narkotikų antplūdis. Jų visų vartojimas yra kenksmingas sveikatai ir pavojingas. Labai pavojinga vairuoti mašiną, nes jų pavartojus, asmuo mano vairuojąs debesimis arba kad net skrenda, jis neatskiria nuotolių, nustoja orientavimosi sąvokos.

SIMO KUDIRKOS TEISMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Šiuo momentu teismo pirmininkas pertraukė Kudirkos kalbą ir tarė: "Aš nesuprantu apie ką Jūs kalbate."

Kudirka toliau tęsė: "Aš prašau vyriausio teismo nepersekioti mano motinos, mano žmonos ir mano vaikų. Aš prašau jūsų nepakenkti jiems."

Pirmininkas: "Jūs savo elgesiu pasunkinate savo šeimos padėtį."

Kudirka: "Ne aš, bet jūs. Aš tikiuosi, kad iš Amerikos mano šeima aus paramos daugiau negu iš mano vergiškos algos. Be to, aš tikiuosi, kad mano šeima išvyks į užsienį."

Pirmininkas perskaito iš laikraščio: "JAV susiorganizavo komitetas padėti Kudirkos šeimai." Iš kito laikraščio: "JAV žada padėti Kudirkos šeimai, nors daug amerikiečių šeimos galvų žuvo Vietnamo kare ir paliko savo šeimas likimo valiai.

Kudirka pastebėjo: "Atrodo, tas komitetas yra taikos šalininkų rankose".

Prieš paskelbiant teismo sprendimą, gegužės 20 d., Kudirka pareiškęs, kad jis daugiau nieko neturįs pasakyti, tik turįs vieną prašymą į Vyriausią Teismą ir į Sovietų Sąjungos valdžią: **"Aš prašau, kad Sovietų Sąjunga mano kraštui, Lietuvai, grąžintų nepriklausomybę."**

Teismo pirmininkas paklausęs: "Kaip tu įsivaizduoji tą nepriklausomą Lietuvą?"

Kudirka: "Mano nuomone, nepriklausoma Lietuva turėtų turėti pilną suverenitetą, laisvą nuo svetimos kariuomenės okupacijos; tautinę administraciją, savo teisinę sistemą ir laisvus demokratinius rinkimus. Svetimų kraštų įstatymai tada nevaržytų mūsų valdymosi, kaip dabar varžo rusų. Laisvoje Lietuvoje rusų kalba nebūtų dominuojanti kalba. Nebūtų tada nei tokių teismų, kaip šis, mano teismas."

Teismas nelegalus ir nedemokratinis

Teismo pirmininkas: "Ar tuo nori pasakyti, kad dabartinis teismas nėra demokratinis ir yra nelegalus?

Kudirka: "Žinoma. Jeigu jis būtų demokratinis, nebūtų tarp geležimis apkaltų langų, užrakintų durų ir su rusų sargybiniais. Jei jis būtų demokratinis, kiekvienas galėtų būti teismo salėje. Jeigu aš išdaviau tėvynę, tai ko jūs bijote parodyti išdaviką viešumai? Tegu tada mane žmonės teisia ir pasmerkia. Nelaimei, teismo salė tuščia. Išskyrus mano žmoną ir kelis čekistus, nieko laugiau nematau. Dar yra keli sargybiniai, bet jie lietuviškai nemoka ir nežino apie ką mes čia ginčijamės."

Po trumpo pasitarimo teismas paskelbė sprendimą: 10 metų sunkaus darbo ypatingo režimo stovykloje ir konfiskuojama visa jo nuosavybė.

Kai Kudirka išgirdo teismo sprendimą, jis negalėjo susilaikyti nuo pasitenkinimo. Jis manė, kad bus sušaudytas.

Tuoj po nuteisimo, valstybės saugumo tarnautojai atvyko į jo butą ir išvežė visus baldus, kilimą, radijo aparatą. Viskas buvo įkainuota 700 rublių.

Asmenys, paruošę šiuos pareiškimus ir pasiuntę į laisvąjį pasaulį, pridėjo prierašą: "Iki šios dienos Kudirka nežino, kad jam grėsė būti uždarytam į psichiatrinę ligoninę. Jo giminės ir draugai atsisakė čekistų spaudimo pasirašyti pareiškimą, kad jis buvęs psichiškai nenormalus Vilniaus miesto gydytojai, vadovaujami psichiatro Gutmano, irgi atsisakė, čekistų spaudžiami, pasirašyti tokį pareiškimą. Jie pranešė, kad Simas Kudirka yra visai sveikas."

Sovietų disidentai yra patys patyrę, kad pakliūti į psichiatrinę ligoninę yra kur kas baisiau, negu sunkiųjų darbų stovykla arba kalėjimas.

Anatole Shub šiuo sakiniu ir baigia Kudirkos teismo aprašymą.

Charakteringa, kad Lietuvoje komunistinė spauda nieko nerašė apie šį teismą. Taip pat nieko nebuvo rašyta nė apie S. Kudirkos mėginimą pabėgti. Visą šį įvykį, kaip ir daugelį kitų bolševikams nemalonių įvykių, nuslepia nuo lietuvių visuomenės.

NURMSEN PAINT CO.

TREASURE TONES — DU PONT PAINT

8934 Santa Monica Blvd., West Hollywood, Calif. 90069

Telefonas: 652-7848

Krautuvės savininkas yra estas **Bernard Nurmsen.**

Lietuviams, perkantiems didesniais kiekiais, duodama nuolaida.

ROUND ROBIN Restoranas

617 So. Brand Blvd., Glendale, Ca. 91204

Telefonas: 246-1717

Juozas ir **Aldona Spreinaičiai,** savininkai

- Pasinaudokite naujai įrengta sale ir maisto patarnavimu susirinkimams ir šeimyniškiems pobūviams.

TRAGIŠKAI MIRĖ RAŠYTOJAS JUOZAS TININIS

Rugpiūčio 2 dieną, apie 4 val. popiet, pavažiavus kiek už San Louis Obispo Beach, Calif. Juozo Tininio mašina susidūrė su iš priekio skubančia mašina, ir Juozas Tininis buvo užmuštas vietoje, o jo bendrakeleivė Juzefa Strikaitienė sunkiai sužeista.

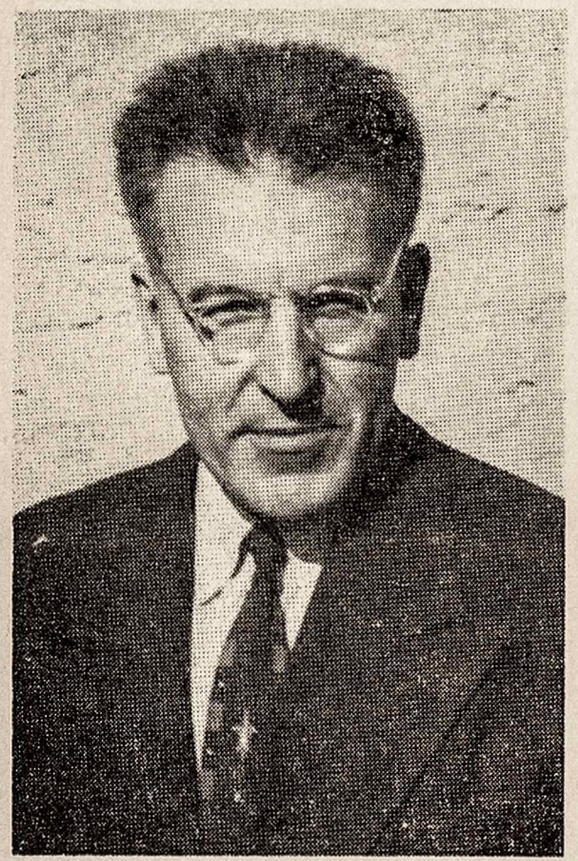

A. A. Juozas Tininis

Susidaręs mėnesį atostogų — gavęs iš darbovietės dvi apmokamas savaites ir prisidėjęs dvi neapmokamas, — J. Tininis planavo aplankyti įdomesnes Kalifornijos vietoves. Tą dieną jis vyko į Hearsto pilį, San Simeon, Calif.

J. Tininio laidotuvės įvyko rugp. 6 ir 7 dienomis. Rugp. 6, penktadienio vakarą, Hamrock koplyčioje buvo rožančius. Čia atsisveikinimo žodžius tarė Bernardas Brazdžionis — "Lietuvių Dienų" redakcijos ir artimųjų vardu, Bronys Raila — Lietuvių Rašytojų Draugijos vardu; Elena Tumienė paskaitė J. Tininiui dedikuotą eilėraštį "Mozaika", parašytą dar jam gyvam esant ir atspaustą jos rinkinyje.

Šeštadienį, rugp. 7 d., Šv. Kazimiero bažnyčioje kun. A. Olšauskas atlaikė gedulingas šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Pagiedojo Ona Deveikienė. Karstą nešė artimieji gyvenimo ir visuomeninės veiklos draugai: J. Andrašūnas, K. Karuža, B. Mackiala, J. Motiejūnas, B. Raila ir A. Skirius. Nulydėtas į Kalvarijos kapines, karstas padėtas į mauzoliejų, iš kur pagal velionies valią jis norėjęs būti parvežtas į Lietuvą.

Kapuose atsisveikinimo kalbas pasakė: J. Motiejūnas — Ateitininkų Sendraugių vardu, Alg. Gustaitis — Dailiųjų Menų klubo, Edm. Arbas — Lietuvių Fondo, E. Radvenis — Lietuvių Bendruomenės, Los Angeles apylinkės, St. Paltus — L. Žurnalistų S-gos vardu. Paskutinį žodį — giminės ir artimųjų vardu tarė Bern. Brazdžionis.

Laidotuvės nufotografuotos, atsisveikinimo kalbos ir pamaldos įrašytos į juostelę.

Laidotuvėse dalyvavo Juozo pusseserė Anne Cieslak iš Philadelphijos; ji yra J. Tininio motinos brolio Juozo Žemaičio duktė. Lietuvoje, iš artimų giminių, liko Juozo brolis ir, berods, jo vaikai, — kuriems Juozas dažnai pasiųsdavo siuntinių ir knygų.

Vietoje gėlių Lietuvių Fondo Los Angeles sk. pirm. E. Arbas rinko aukas J. Tininio vardo įnašui į Lietuvių Fondą, J. Motiejūnas — atkų sendraugių aukas Balfui.

Kadangi velionis nepaliko testamento, visą palikimą — nedideles santaupas, knygas ir kt. daiktus — paėmė savo žinion Public Administrator. Palaidotas iš automobilio draudimo lėšų.

Juozas Tininis buvo gimęs 1911 m. lapkričio 4 d. Reizgynės kaime, Panemunėlio valsč., Rokiškio aps. 1928 m. jis baigė Rokiškio gimnaziją ir įstojo į Lietuvos un-to Teologijos-Filosofijos fakultetą, kurį baigė 1935 m. 1938 m. studijavo kalbas ir prancūzų literatūrą Nancy universitete, Prancūzijoje. Mokė Joniškio gimnazijoje. Pasitraukęs iš Lietuvos, gyveno Tuebingene ir čia universitete dar studijavo graikų k. ir literatūrą. Iš Vokietijos 1949 m. m. išvyko į Australiją. Iš ten 1954 m. persikėlė į JAV ir apsigyveno Los Angeles mieste, kur surado sau artimų draugų, darbą ir įsijungė į vietos kultūrinę veiklą. "Lietuvių Dienų" žurnalas jį pakvietė literatūrinės dalies redaktorium. Jis taip pat mielai bendradarbiavo ir L. A. Vakaruose, parašydamas koncertų recenzijų, dailės parodų aprašymų ir kt. (Žiūr. šio nr. 5-6 psl.).

Nuo gimnazijos dienų J. Tininis priklausė Ateitininkų sąjungai, Universitete buvo meno draugijos "Šatrijos" narys, čia Los Angeles kolonijoje priklausė ateitininkams sendraugiams, Lietuvių Bendruomenės L. A. apylinkei, buvo aktyvus Dailiųjų Menų Klubo narys, Liet. Rašytojų Draugijos ir Žurnalistų S-gos narys.

Prieš keletą metų iš čia buvo išvykęs į Vieną, Austrijoje, kur universitete parašė disertaciją daktaro laipsniui gauti. Keletą metų buvo UCLA lietuvių kalbos lektorium.

Pragyvenimui dirbo fizinį darbą ir už poros metų planavo išeiti į pensiją, visą laiką skirti vien literatūros ir mokslo darbui. Literatūros dirvoje ir dabar buvo labai aktyvus — rašė ir spausdino straipsnius literatūrinėmis temomis, recenzijas, noveles, vertimus, su paskaitomis dalyvavo studijų programose.

Atskirai knygomis išleista: 1957 m. — novelių rinkinys "Sužadėtinė", pernai metais Lietuviškos knygos klubas išleido romaną "Dailininko žmona", o visai neseniai iš:-jo Nidos klubo išleistas novelių rinkinys "Nuskandintas žiedas".

Iš lituanistinių J. Tininio darbų pažymėtina jo redaguotas A. Baranausko "Anykščių šilelio" lietuviškai angliškas leidimas, kuriam J. T. angliškai parašė išsamų aptarimą ir kitus reikalingus priedus.

Prieš porą dienų prieš savo nelemtą mirtį J. Tininis dalyvavo literatūros vakaro Santa Monikoj programoje skaitė novelę "Profe-ransas mauzoliejuje". Čia vaizduojama, kaip kapinėse trims lošikams kortomis naktį pasisiūlo ketvirtasis, kuris, pasirodo, neseniai buvo miręs auto nelaimėje. Kas galėjo pasakyti, kad po savaitės į kapinių mauzoliejų bus atvežtas panašioje nelaimėje miręs autorius...

Juozo Tininio labai pasiges mūsų kolonija, kurioje jis taip buvo prigijęs, tiek turėjo draugų ir bičiulių. Jo paslaugumas, jo pagalba saviems, artimiems ir svečiams padėti, pavėžinti, aprodyti miesto meno turtus ir įžymybes užpildė jam ilgai nenykstantį vietos žmonių ir svečių atminimą.

Giminėms, artimiesiems ir draugams, netekus Juozo, reiškiame gilią užuojautą.

J. Tininis (deš.) su prof. J. Eretu ir jo dukra Europoj, Vasario 16 gimn. sode vienų lietuviškųjų studijų metu.

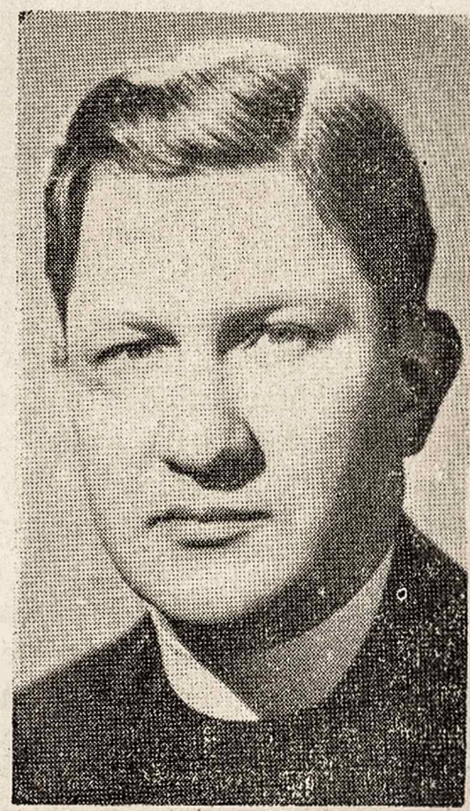

A. A. Kun. Jutt-Jutkevičius

Netekome uolaus veikėjo

Mirė Vyčių veikėjas kun. Jutt

Birželio 27 d. Londone mirė kun. Jonas Jutkevičius-Jutt. Jis su savo dviem broliais kunigai Antanu ir Julium buvo išvykę atostogų ir keliavo po Europą ir Afriką. Afrikoje apsikrėtęs staiga susirgo ir buvo nuvežtas į ligonine Londone.

Kun. Jutkevičius buvo dar pačiame amžiaus stiprume — 53 metų. Jo veikla nesiribojo vien parapija — jis buvo Kunigų Vienybės pirmininkas, Bendruomenės Tarybos narys, Lietuvos Vyčių Lietuvybės Komiteto pirm. ir vyčiams veikimo gairių nustatytojas. Jis suorganizavo per Vyčių kuopas spaudos iškarpų apie Lietuvą ir lietuvius rinkimą ir laiškų rašymą spaudai bei politikams, žymiems amerikiečiams. Galima sakyti, jog jis buvo vienas veikliausių kunigų religinėje, tautinėje ir bendruomeninėje srityse.

Paskutiniuoju metu kun. Jutkevičius buvo Šv. Kazimiero pararp. klebonas Worcester, Mass., meniškai atnaujinęs bažnyčią (dail. V. K. Jonyno darbais).

Los Angeles mieste lankėsi keletą kartų — vienas iš atmintinų dalykų — jo prasmingas pamokslas čia vykusio Vyčių seimo metu.

TAIP PAMINĖTA "PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ"

Amerikiečiai mini "Pavergtų Tautų Savaitę"

Pavergtų Tautų Savaitės minėjimas Los Angeles ir apylinkėse šiais metais įgavo ankstyvą pradžią. Liepos mėn. 2 d. El Toro mieste, pradedant švęsti JAV nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, didžiulei, virš 5000 žmonių, miniai dalyvaujant, buvo pirmą kartą pristatytos tautos, kurios savo nepriklausomybę prarado žiauriajam rusų komunizmui. Skaitant Pavergtų Tautų sąrašą, viena po kitos buvo įneštos visų tų tautų vėliavos, palydint to krašto tautiniais drabužiais apsirengusiai mergaitei ar berniukui. Mr. Chester B. Anderson, Royal Savings and Loan Association direktorių tarybos pirmininkas, perskaitė 86 US kongreso priimtą įstatymą, įpareigojantį JAV prezidentą skelbti trečią liepos mėnesio savaitę Pavergtų Tautų Savaite. Jis savo aštriu žodžiu pasmerkė komunistinę vergiją, priminė susirinkusiems komunizmo padarytus nusikaltimus prieš tas tautas, ir prašė vienos minutės tyla atsistojus prisiminti ir tuo pagerbti žuvusius ir dar tebekenčiančius komunistinėje nelaisvėje. Liūdnai skambant orkestro garsams, išnešamos vėliavos į nakties tamsą, simbolį tamsos, apdengusios komunizmo aukas.

Didžiulė padėka tenka Mr. Andersonui už pakvietimą "Amerikiečiai už Laisvę Pavergtoms Tautoms" organizacijos atstovų į šį parengimą, ir už jo jautrią kalbą, kuri ne vienam klausytojui ašarą išspaudė. Lietuviai šioje organizacijoje yra atstovaujami ALT-os Los Angeles skyriaus valdybos narių: pirm. inž. Vyt. Čekanausko, vicep. inž. Vyt. Vidugirio ir sekr. V. Mažeikienės.

"Pavergtų Tautų" komiteto parengimas — Kalbėtojai

Los Angeles mieste Pavergtų Tautų minėjimas buvo suorganizuotas "Amerikiečiai už Laisvę Pavergtoms Tautoms" komiteto ir įvyko liepos mėn. 17 d. prie Los Angeles apskrities valdybos rūmų. Šį parengimą rėmė Los Angeles County Board of Supervisors ir pakvietimus išsiuntinėjo 3-čio rajono valdybos atstovas Mr. Ernest E. Debs. Programą pravedė Robert K. Dornan, žinių komentuotojas Los Angeles televizijos stotyje KTLA-TV. Šis jaunas ir energingas žmogus savo akimis yra matęs komunizmo darbus Vietname ir taip pat asmeniškai pajutęs toli siekiančią komunizmo leteną ir čia JAV. Jrograma buvo pradėta vėliavų įnešimu ir JAV himnu, kurį sugiedojo Los Angeles miesto policijos orkestro solistas, palydint visam orkestrui. Toliau sekė skaitymas JAV kongreso Public Law 86—90, skelbiančio Pavergtų Tautų Savaitės įkūrimą, ir kitų atsišaukimų, gautų ryšium su šios savaitės minėjimu: Prezidento Nixon, Los Angeles miesto tarybos, Los Angeles apskrities valdybos, Los Angeles miesto burmistro Sam Yorty. Iš svečių kalbėtojų tektų pažymėti Dr. Jose Norman, Cmdr. Fred West, USN, Dr. Louis Kaufman ir Dr. Anthony Butkovich.

Dr. Norman yra gerai susipažinęs su komunistine taktika, ypatingai Amerikoje (centro ir vidurio). Buvo aktyvus asmuo politiniame gyvenime Kuboje jis ir šiandien nepaliauja kovoti prieš komunizmą, viešai kalbėdamas apie raudonųjų planus, Kubos vaidmenį paruošiant amerikiečius jaunuolius revoliucinei veiklai ir neramumams kelti mokyklose, universitetuose ir pan. Stebint šių dienų neramumus JAV, aiškiai matosi, kad jie seka liniją, kuri yra nurodyta slaptuose revoliucinio apmokymo vadovėliuose.

Cmdr. West USN, daugiau kalbėjo apie reikalą domėtis vietiniu gyvenimu, nes daug šių dienų negerovių yra rezultatas žmonių apatijos. Nekreipdamas dėmesio į kasdienines smulkmenas tik palengvins nepageidaujamam elementui greičiau pasiekti jų tikslus. Dr. Kaufman, Los Angeles City College prezidentas ir atsargos generolas (atsargos dalinių, apimančių pietų California, Arizona ir Nevada viršininkas) gan griežtai pasisakė prieš komunizmą, ypatingai pabrėždamas, jog studentai riaušininkai jo mokykloje neras pritarimo. Pagrindinės jo kalbos mintys buvo raginimas veikliau reikštis vietiniame gyvenime, ieškoti daugiau draugų prieškomunistinei kovai tęsti, einant pas amerikiečius, o nelaukiant jų ateinant pas mus.

Dr. Butkovich, "Amerikiečiai už Laisvę Pavergtoms Tautoms" narys, gal būt, daugiausia sujudino susirinkusius, nes savo ugningoje kalboje (pertrauktoje plojimais keletą kartų) supynė visų kalbėtojų mintis; pajudino, paragino, padrąsino tęsti laisvės atgavimo darbą iki to momento, kada "...laisvė pasieks visas pasaulyje pavergtas tautas."

Baigiant minėjimą buvo priimta rezoliucija, prašanti prezidentą Nixoną daryti visa, kas galima, pagreitinimui laisvės atgavimo pavergtom tautom. Ši rezoliucija su minėjime dalyvavusių parašais buvo nusiųsta prez. Nixonui. Programos vedėjas Mr. Dornan palinkėjo kitais metais susirinkti dešimtoriopai daugiau, kad mūsų balsas būtų toliau girdimas, o pats prižadėjo aktyviau prisidėti prie Pavergtų Tautų laisvinimo darbo. Programa buvo paįvairinta Los Angeles miesto policijos orkestro muzikiniais pasirodymais.

Liepos mėn. 18 d., sekmadienį, Los Angeles Times dienraštis įsidėjo šio minėjimo nuotrauką kartu su trumpu aprašymu.

George Putnam TV programoje

Liepos mėn. 19 d., pirmadienį, per Los Angeles Televizijos stotį KTTV Mr. George Putnam savo žinių programos metu paskyrė vadinamąją programos dalį "One Reporter's Opinion" Pavergtų Tautų Savaitei paminėti. Studijoje buvo susirinkę atstovai su vėliavomis ir tautiniais drabužiais iš vienuolikos pavergtų tautų. Šios programos metu Mr. Putnamui buvo įteiktas Pavergtų Tautų medalis už jo nepailstamą pristatymą pavergtų tautų tragedijos plačiajai visuomenei kiekviena pasitaikiusia proga. Savo kalboje Mr. Putnam pareiškė, jog nesvarbu ar JAV prezidentas išleis ar neišleis atsišaukimą Pavergtų Tautų Savaitei paminėti, ar Amerikos žmonės tam pritars ar ne, ar žmonės iš viso norės prisiminti, — jis prisimins. Baigdamas dar pabrėžė, kad kol jis galės naudotis žinių perdavimu oro bangomis, mes galėsime vėl ateiti pas jį metų metais.

Visuose šiuose parengimuose lietuvius atstovavo ALT-os Los Angeles skyriaus valdyba, vadovaujama inž. Vyt. Čekanausko. ALT-os valdyba nuoširdžiai dėkoja didžiausiai talkininkei studentei panelei Aldonai Butkutei, kuri mielai sutiko dalyvauti visuose parengimuose

"Pavergtų Tautų Savaitės" minėjimo dalyviai prie Los Angeles miesto naujojo molo. Tarp įvairių tautų matyti ir Lietuvos trispalvė.

Lietuviai ir kitų pavergtų tautų atstovai G. Putnamo TV programoj.

tautiniuose drabužiuose, nors ir kaip bebūtų toli ar arti, anksti ar vėlai.

Mero Yorty spaudos konferencijoj

Liepos mėn. 21 d., trečiadienį, Los Angeles miesto burmistras Sam Yorty savo savaitinės spaudos konferencijos metu priėmė "Amerikiečiai už Laisvę Pavergtoms Tautoms" komiteto delegaciją, ir perskaitė atsišaukimą, pasgelbdamas šią savaitę Pavergtų Tautų Savaite Los Angeles. Lietuviams šioje delegacijoje atstovavo ALT-os Los Angeles skyriaus valdybos vicep. A. Skirius. **V. Č.**

Redakcijos pastaba —

Draugo 1971 m. liepos 27 d. numeryje Kalifornijos žinių skyriuje korespondentas J. K-nis klaidingai parašė, kad Pavergtų Tautų minėjimą surengė Los Angeles Apskrities valdyba ir kad programą pravedė tos valdybos atstovas, o pavergtų tautų atstovai, įskaitant ir Lietuvos, tik sėdėjo garbės tribūnoje! Ot, kaip lengva ir gražu veikti Pavergtoms Tautoms, tau viską surengia Amerikos valdžia! Kodėl kospondentas nepasitarė su rengėjais šio minėjimo ar bent ALTo pirm. V. Čekanausku ir būtų sužinojęs, kas programą pravedė, kas buvo kalbėtojais ir t. t.

IŠ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS "LIETUVIŲ DIENOS"

Lakštingala iš Montrealio

Los Angeles Šv. Kazimiero parapija kasmet rengia vadinamąją LIETUVIU DIENĄ su plačia menine programą, kurią paprastai atlieka vietinis lietuvių choras ir iš rytinių Amerikos valstijų ar iš Kanados atkviesta solistė ar solistas dainininkas. Monsinjoras Jonas Kučingis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, šiais metais Lietuvių Dienos programai atlikti pasikvietė iš Montrealio Giną Čapkauskienę, kuri iki šiol daugiau buvo žinoma Kvebeko prancūzams, negu lietuviams. Los Angeles lietuviams ji pateikė gerai parinktą ir įdomų repertuarą, kurį sudarė lietuvių ir svetimtaučių kompozitorių nuotaikingi kūriniai: La Girometra (Sibella), Sin tu amor (Sindoval), La pastorella (Rossini), Išauš pavasaris, Šauksmas, Išdykęs rudenėlis (Budriūnas), Wien, du Stadt meiner Träume (Sieczynski) Reve de valse (Strauss), Adelės laughing song (Strauss), Arija iš Traviatos (Verdi). Taip pat ji atliko solo partijas choro dainuojamoje kantatoje "Lietuvos šviesos keliu" (Budriūno) ir "Mano protėvių žemė" (Budriūno).

Dainininkė Gina Čapkauskienė savo balso grožiu, balso švelnumu bei stiprumu padarė klausytojams nepaprastą įspūdį. Buvo kelis kartus iššaukta net bisui. Subtili jos dainuojamo teksto interpretacija, sujungta su tobula vaidyba ir dideliu įsijautimu ir išgyvenimu parodė ją esant aukšto lygio dainininkę. Tai tikra lakštingala, apdovanota iš prigimties žaviu balsu — koloratūriniu dramatiniu sopranu, kurio jai galėtų pavydėti daugelis dainininkų. Buvo vienas malonumas klausytis tokios puikios dainuotojos, kurią losangeliečiai ilgai prisimins, nes ji paliko jų širdyse daug grožio kibirkščių.

Parapjios choras taip pat atliko visą eilę puikių kūrinių, įskaitant "Mano protėvių žemė" ir kantatą "Lietuvos šviesos keliu", kurioje gražiai pasirodė ir solistas R. Dabšys. Tiek viešniai solistei, tiek parapijos chorui akomponavo pagarsėjusi pianistė Raimonda Apeikytė, kuri savo ruožtu meistriškai atliko pianu Parafrazę iš Rigoletto (Verdi). Chorui dirigavo komp. Bronius Budriūnas. (J. T.)

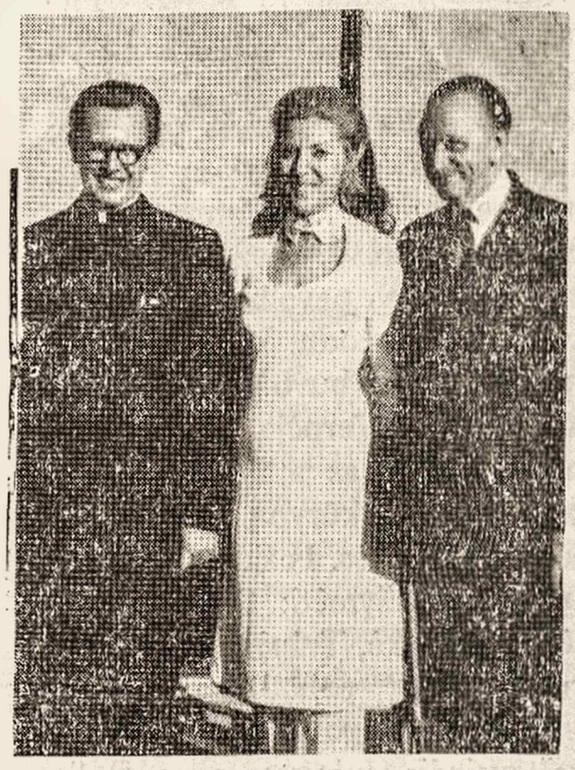

Kun. P. Vaseris, sol. Gina Čapkauskienė ir A. Skirius, LAV leid.

Meno paroda

"Lietuvių Dienos" proga Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje birželio 20 dieną buvo surengta meno paroda, kurioje dalyvavo dvi dailininkų grupės: mėgėjai ir profesionalai.

Mėgėjų grupėje pasirodė: J. Glodenienė, H. Misiūnas, S. Mockevičienė, Il. Brazdžionienė, J. Šlapelytė, Pr. Visvydas, J. Puikūnas. Visi jie daugiau ar mažiau atstovauja realistiniam menui. Išbaigimu iki detalių pasižymėjo šie Glodenienės

ŽUVĖDROS Ilona Pėterienė

paveikslai: Berželiai, Rocky kalnai, Ruduo, Pavasario sniegas. Kaip jau galima spręsti iš pačių pavadinimų, jie vaizduoja daugiausia kraštovaizdžius. H. Misiūno kūryboje taip pat vyrauja kraštovaizdis. Gana įspūdingai atrodė jo Vasaros dytas, tapytas aliejiniais dažais, ir Prieš atodrėkį (akrilis). Tapytojas, vartodamas šviesiai pilkas spalvas, sugeba sukurti gana nuotaikingų vaizdų. S. Mockevičienės paveikslai sukurti bareljefiniu būdu. Iš jų tenka paminėti bent trejetą, savo masyviškumu krentančių į akį: Pirmas žmogus ant mėnulio, Meksika, Pavasaris Arizonoje. Iš Il. Brazdžionienės paveikslų išsiskiria ypač du: Saulės paukštė ir Išvarytas Dievas, kuriuose žymu ieškojimas individualaus braižo. J. Šlapelytė turėjo išstačiusi eilę paveikslų, sukurtų siuvinėjimo metodu, ir kolekciją lėlių, kurių tarpe buvo ir labai originalus darbas Verpėja prie ratelio. Pats siuvinėjimas atliktas dimu ir dyksniais. Tai kūryba, reikalujanti didelės kantrybės. Iš šios rūšies darbų galima atžymėti: Obelų žiedai, Gėlės, Pamiškė, Tulpės ir ypač trys ornamentinio pobūdžio kūriniai. A. Pažiūrienės paveiksluose vyravo kraštovaizdis, sukurtas gana realistiškai. Tik vienas jos darbas buvo pasidavęs kiek į abstraktą, būtent Linijų žaismas. Pr. Visvydas yra kelių talentų žmogus: poetas, kritikas, žurnalistas, dailininkas. Parodoje išstatė keletą dekoratyviniu ar architektūrinių paveikslų, kuriuose už harmoningo linijų žaismo dažnai slepiasi abstrakti idėja. Vienas iš tokių yra Sekmadienis. Tačiau Pr. Visvydas lygiai originalus ir kitokio pobūdžio paveiksluose, iš kurių ypač įdomus Natiurmortas. Kelis paveikslus buvo išstatęs ir J. Puikūnas; iš jų bene geriausias atrodė Mįslingas Nemunas.

Parodos lankytojams buvo išdalyti lapeliai, prašant juos balsuoti už tris geriausius mėgėjų grupės paveikslus. Nubalsavus paaiškėjo, kad pirmąją vietą laimėjo "Žmogus ant mėnulio" (S. Mockevičienė), antrąją — "Linijų žaismas" (A. Pažiūrienė) ir trečiąją — "Pavasaris" (J. Šlapelytė). Pažymėtina, kad atžvilgiu moterys pralenkė vyrus. Prelatas Kučingis laimėtojams įteikė po vieną trofėją arba Oskarą, kaip čia, Hollywoode, įprasta.

Profesionalų grupėje daugiausia paveikslų eksponavo J. Andrašūnas. Beveik visi jie vaizduoja gamtą; tai kraštovaizdiniai paveikslai. Dailininkas labai jautrus spalvoms, kurių žaismingumas sukelia žiūrovui estetinį pasigėrėjimą. Jo paveikslai dvelkia jaukumu, lietuviška kaimo idilija, kaip štai: Berželiai, Ežero krantas, Malūnas prie tvenkinio, Keliukas...

Pats jauniausias šios grupės dalyvis — tai šešiolikametė Rasa Arbaitė, iki šiol surengusi jau kelias individualias savo kūrinių parodas Los Angelėse, Santa Monica, Čikagoje, Detroite ir kt. Tai labai lakios vaizduotės dailininkė, sukurianti fantastiškiausių vaizdų, kuriuose maišosi realybė su abstraktu. Paveiksluose daug dinamikos. Nepaprastai originalus darbas šioje parodoje buvo jos "Auka". Labai įdomus paveikslas ir atspindžiai. Parodų lankytojas pastebi nuolatinį jos augimą, temų įvairumą, spalvų žaidimą.

Taip pat gana jaunas dailininkas ir V. Sakalauskas, pasirodęs čia bene su pirmąja individualia paroda. Jis irgi turi stiprią vaizduotę, kuri neša jį nuo realybės iki abstrakto. Vienas iš pačių įspūdingiausių jo paveikslų šioje parodoje — tai Vienuma, kur realybė nežymiai susisiekia su abstrakto užuominomis. Iš kitų paveikslų paminėtini dar Nesibaigiantis šokis ir Prisiminimai iš sąmonės. Dailininkas daug drąsos rodo spalvų vartojime.

Ilona Avižonytė-Pėterienė daug kam jau žinoma iš savo turėtų parodų Los Angelėse, Clevelande, Rochestery ir kituose miestuose. Ji turi bakalauro laipsnį iš meno srities. Apie jos kūrinius dail. A. J. Vaikšnoras šitaip sako: "Nors jos kūrinių idėja suvokiama, tačiau kažkas mūsų vaizduotę pažadina įspūdžiams, kurie siekia toliau už spalvų horizonto." Šioje parodoje išstatyti jos paveikslai pasižymi labai dideliu spalvų žaismingumu, sukelia žiūrovui pasigėrėjimo ir estetiškumo jausmą, patraukia jį savo dailia tapymo technika. Dailininkė turi natūralų, kylantį iš sielos gelmių, grožio jausmą, kuris ryškus visuose jos paveiksluose. Iš gausių jos darbų galima išskirti ypač šiuos: Rudens ugny, Pavasario aidai, Prieblanda, Dykumos toliai, Užmiršta gėlė, Žuvėdros. Tai paveikslai, kurie verčia žiūrovą sustoti ir ilgai gėrėtis.

Daugiausia paveikslų pardavė dailininkas J. Andrašūnas — net 27. Iš viso jis buvo parodon išstatęs 42. Žmonėms labai patiko lietuviška jų tematika: berželiai, ežeriukai, atšlaitės su medžiais...

J. T.

Lietuviai filme apie L. A. merą Yorty

JAV Informacijos Agentūra (U.S.I.A.) pagamino 15 minučių filmą "One man — Sam Yorty", kuri bus rodoma 77 užsienio valstybėse, bet ne Amerikoj. Tokių propagandinių filmų pagaminama po keletą kasmet. JAV-se jos nerodomos, kad nufilmuotieji asmenys neturėtų sau iš to politinės ar ekonominės naudos.

Į "One Man — Sam Yorty" filmą įeina ir lietuviai, dalyvavę 1970 m. lapkričio mėn. Pavergtų Tautų komiteto surengtame Sam Yorty pagerbime ir jam medalio įteikimo programoje Biltmore viešbutyje.

1971 m. liepos 22 d. filmas buvo parodytas spaudos, TV ir radijo programų vedėjams bei žinių komentatoriams Universal studijose. Lietuvių spaudai atstovauti buvo pakviesti Antanas ir Bronė Skiriai.

Po filmo seanso TV-7 stoties reporteris kai kuriuos dalyvavusius klausinėjo nuomonės. Buvo paklaustas ir A. Skirius. Jis pasakė, kad filmas įdomus, vaizduoja vienos dienos mero Yorty labai plačią programą, — iš vieno susirinkimo į kitą meras skraido helikopteriu, suspėja dalyvauti net Pavergtų Tautų baliuje. Tik Skirius pataisė, kad S. Yorty dalyvauja ne "Eastern European Countries" baliuje, o "Pavergtų Tautų" jam pagerbti surengtame bankete.

Šis pasikalbėjimas sekančią dieną, liepos 22 d., parodytas per TV-7 kanalo stotį.

DARIAUS - GIRĖNO ŽUVIMO SUKAKTIS

Amerikos lietuviai Darius ir Girėnas, perskridę savo mažu lėktuvu Atlanto vandenyną, 1933 m. liepos 17 d. tragiškai žuvo Soldino miške, Vokietijoje. Šią liūdną sukaktį Amerikos lietuvių organizacijos, radijo programos atžymėjo specialiais susirinkimais, paskaitomis ir pn.

Long Beach Lietuvių Klubas finansavo visą pusvalandį Los Angeles lietuvių radijo programoje apie Dariaus-Girėno skridimą ir tragišką mirtį. Tai gražus pavyzdys kitiems klubams, kurie rūpinasi tik pasivaišinimu vieni kitų.

PAREIŠKIMAS

Lietuviškoje visuomenėje platinamas "memorandumas", liečiantis Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą, jos vedamą politinę liniją ir ALTo bei ALTo pirmininkų nusistatymą Lietuvos laisvinimo darbe yra labai neigiamas reiškinys mūsų visuomenėje. Antano Mažeikos (ne Los Angelėse gyvenančio — Red.) parašytas, tik jam vienam težinomais tikslais, "Darbininko" komentuotas ir vieno laikraštuko perspausdintas "memorandumas" parodo tik vieną tikslą pakenkti mūsų bendrai lietuviškai kovai su Lietuva ir Lietuvius naikinančių komunistinių okupantų ir sumaišyti mūsų visuomenę Lietuvos laisvinimo darbe.

Minėtas "memorandumas" visiškai neteisingai apibūdina Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą ir sąmoningai bando ALTui ir jos pirmininkams primesti visiškai nedarytas intervencijas. Turint tokių asmenų savo tarpe nėra nuostabu, kad Lietuvos laisvinimo darbas daug sunkiau eina į priekį, nes svetimieji mūsų ginčus išnaudoja savo naudai.

Amerikos Lietuvių Taryba
Liepos mėn. 31 d., 1971

Jaunimas keliauja per Ameriką

Iš Bostono (Mass.) Gintaras Karosas suorganizavo automobiliais jaunimo kelionę per visą Amerika. Jie įvairiuose miestuose turėjo susitikimų, šokių su vietos jaunimu.

Į Los Angeles jie atvyko liepos 30 d. ir čia pabuvo 4 dienas. Liepos 30 turėjo susipažinimo šokius Tautiniuose Namuose, liepos 31 d. padarė išvyką į pajūrį, o vakare buvo buvo bendra vakarienė "Slovakia" valgykloje.

Svečių priėmimo ir užėmimo reikalais rūpinosi Vytas Katilius, Jūratė Pažėraitė, Giedrė Gustaitė, Rimas Žukas ir kiti mūsų jaunuoliai.

Ekskursantai kelionėje miegojo savo automobiliukuose, palapinėse ir pas draugus. Charakteringa, kad jie savo automobilius buvo apsiklijavę visokiais už Laisvą Lietuva šūkiais — FREEDOM for LITHUANIA, SSSR GET OUT OF LITHUANIA, LATVIA, ESTONIA ir kitais panašiais. Taip pat besidomintiems jie dalino knygeles apie Lietuvą. Kelionė kainavo kiekvienam apie $300.

LIETUVIAI PREKYBININKAI – PROFESIONALAI

Apdrauda

ALBINAS MARKEVIČIUS
Insurance Agent
3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Phone: 828-7525 Res.: 828-0460

A. F. SKIRIUS
Insurance Agent
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, Calif. 90029
Tel.: NO 4-2919

ANTANAS KAŠELIONIS
Life & Sickness Insurance
25600 Reed Dr., Lomita, Ca. 90717
Telef. 326-3077

Automobilių taisymas

GARAGE BON VOYAGE
1815 Wilshire Blvd.,
Santa Monica, Calif. 90403
Tel. 394-0772
Vietinių ir importuotų automobilių taisymas ir dažymas.

Alinės-užeigos

JIMS PLAY PEN
Zenonas ir Ona Tamošauskai, sav.
3154 W. Imperial Hwy.
Inglewood, Calif. 90303
Tel. OR 3-9396

LEE'S BAR
Pete & Zelma Staniskis, sav.
4157 Redondo Beach Blvd.
Lawndale, Calif. 90260
Phone: 371-9132

LITTLE JOY TAVERN
L. & G. Reivydai, sav.
326 So. Broadway
Los Angeles, Calif. 90013
Phone 689-9694

THE ROUND ROBIN
Cocktails and Dancing
Juozas ir Aldona Spreinaitis, sav.
615 South Brand Blvd.
Glendale, Ca. 91204
Telef. 246-1717

THE SPOON
Beer, Pool, Sandwiches
M. C. Brown, Ruby & Bill
2407 Pacific Coast Hwy, East
Signal Hill, Ca. 90806
Phone 433-9060
Lithuanians are welcome.

Kontraktoriai

BRUNO POŠIUS
Painting, Decorating and Repairing
2543 Eucalyptus Ave.,
Long Beach, Calif. 90806
Phone: 428-6151

Baldai

MAYTAG WASHERS
Authorized Reprezentative
Aleksas Dieninis
1915 Lincoln Ave.,
Venice, Calif. 90291
Phone EX 6-4246

Fotografai

LEONO KANTO FOTO STUDIJA
"Flatte of Hollywood"
6671 Hollywood Blvd.,
Hollywood, Calif. 90028
HO. 9-8097 Res. HO. 6-6084

Dantistai

BIRUTA BARVIKS, D. D. S.
Member L. A. County Dental S'ty
5410 Wilshire Blvd.,
Los Angeles, Calif. 90036
Tel. WE 9-1448

A. BLAKIS, D.D.S.
Dantistas (latvių kilmės)
2901 Wilshire Blvd.,
Santa Monica, Calif. 90403
Phone 828-4613 by appointment

ROLANDAS GIEDRAITIS, D.D.S.
ir
DANUTĖ GIEDRAITIS, D.M.D.
Lietuviai dantistai
2650 Griffith Park Blvd.,
Los Angeles, Ca. 90027
Telef. 660-1205

Gydytojai

JOSEPH GUDAUSKAS, M. D.
Gydytojas ir chirurgas
Įstaigos tel. GRanite 7-2730
Namų telefonas: GR 3-3628
3231 Pico Boulevard
Santa Monica, Calif. 90405
Valandos: 9:00 AM — 5:00 PM
Treč. ir šešt. 10 — 12.

JONAS JURGILAS, M. D.
17427 Chatsworth St.
Granada Hills, Calif. 91344
Valandos: 10—12 ir 3—7; šešt. 9—1
Office: EM 3-5909; Exch. EM 3-8116

James A. RUDIS, M. D.
General Practice
2100 Carlmont Dr., Belmont, Calif.
591-5661 — Hours by Apointment

Grožio salionai

BEAUTY FAIR COIFFURES
Sav. Elena Astravas
6087 Sunset Boulevard
Hollywood, California 90028
Telefonas 466-1066
Phone 395-6142 Res. 395-3358

ANN LAURINAITIS
Hair Stylist
c/o GAYLORD BEAUTY SALON
3355 Wilshire Blvd.
Los Angeles, Calif. 90005
DU 8-6011 DU 9-4161

Moteliai

BEACON MOTOR HOTEL
A. Lukšienė, sav.
3020 Wilshire Blvd.,
Santa Monica, Calif. 90403
EX 4-9144

EL DORADO MOTEL
Al Samolis, sav.
1615 N. Western Ave., Hollywood,
Tel. 642-6945 Ca. 90027

NORWALK MOTEL
Sav. Petras ir Rūta Sakas
11907 Firestone Boulevard
Norwalk, Calif. 90650
Phone 864-9227

MOTEL RŪTA & DATE SHOP
Stasys ir Stasė Damuliai, sav
82-063 Highway 99,
Indio, Calif. 92201
(714) 347-8315

Nuosavybių pardavėjai

JONAS ČINGA
Real Estate Broker
Kurortinės nuosavybės ir žemės investacijos.
11635 Mayfield Ave., L. A. Ca, 90049
Telef. 826-1570

JONAS KUTRA
Realtor
1011 19th Street
Santa Monica, Calif. 90401
Phone 395-3358

ALBINAS MARKEVIČIUS
ROQUE & MARK CO.
Real Estate Broker
3002 Santa Monica Blvd.,
Santa Monica, Calif. 90404
Phone: 828-7525 Res.: 828-0460

ANTANAS ir BRONĖ SKIRIAI
Real Estate Brokers
4366 Sunset Blvd.
Hollywood, Calif. 90029
NO 4-2919 Res. TH 2-5394

STASYS SULA
c/o Intercontinental R. E.
Tel. (213) 820-2925 /West L. A./
Pirkite žemę Palmdale, kur rengiamas didžiausias pasauly aerodromas — iš savininkų, akrais, ne sklypais!

LIAUDIES DIRBINIAI

LAV administracijoj galima gauti lietuvių liaudies dirbinių: **juostų, takelių, staltiesių, kaklaraiščių, koplytėlių, kryžių** ir t. t.

Kai ieškosite ko nors nepaprasto ir tautiško Kalėdų dovanoms, užsukite į LAV ir LD administraciją — 4364 Sunset Blvd., L. A.

Atdara visomis darbo dienomis ir šeštadienį; norėdami užsitikrinti, po darbo paskambinkite telefonu 664-2919.

TV taisymas

FRANK'S TELEVISION
Frank Keršis, sav.
TV, Radio Sale & Repair
5239 Hollywood Blvd.
Hollywood, Calif. 90027
HO 9-8500

Vaikų darželiai

PRAIRIE PLAYLAND
137th & Prairie,
Hawthorne, Calif. 90250
Sav. Jonas ir Ona Zukas
Tel. OS 5-9051

Valgyklos

BENDRUOM. NAMŲ VALGYKLA
Vedėja Adelė Šatnerienė
4415 Santa Monica Blvd., L. A.
Tel. 666-4585; namų tel. 664-9712
Veikia tik šeštadieniais ir sekmad. nuo 11 val. ryto iki 7 val. vak.
Galim[illegible] [illegible]sakyti grupėms iš anksto

THE ROUND ROBIN
Restaurant
Juozas ir Aldona Spreinaitis, sav
615 South Brand Blvd.
Glendale, Ca. 91204
Telef. 246-1717

TAUTINIŲ NAMŲ VALGYKLA
Vedėja Ona Micpovil-Gledienė
3356 Glendale Blvd.
Los Angeles, Calif. 90039
Telefonas 662-2669
Valgykla atdara: šeštadieniais nuo 2 val. p.p. iki 9 val. vak.; sekmadieniais — 11 val. ryto iki 9 v. vak.

BRONĖ SKIRIENĖ

(Licensed Real Estate Broker)

patarnauja lietuviams perkantiems ir parduodantiems namus, žemės sklypus ir apartamentus.

Dėl informacijų teiraukitės telefonu **664-2910** arba namų telefonu **TH 2-5394.**

Įstaigos adresas:
4366 Sunset Blvd., Los Angeles, California 90029.

DOVANOS JAUNIMUI

"Lietuvių Dienų" knygyne turime daug gerų knygų lietuvių ir anglų kalbomis. Jeigu norite šventėms padovanoti kultūringą ir vertingą dovaną, pasirinkite ką nors iš knygų — ta dovana liks ilgam laikui ir gal būt paskatins vėliau ir pačiam kitą kartą lietuvišką ar lietuviško turinio knygą įsigyti.

SODYBU PAPUOŠIMAS

Jonas Kuprionis

Konsultacija, kaip gražiai ir pigiai apsodinti sodybą medžiais, krūmais, gėlėmis.
6601 Densmore Ave.
Van Nuys, Calif. 91406
Tel. 786-3131

ALp(LKA)1763
1971, Nr.7/8

Lietuvių parengimų ★★★ KALENDORIUS

RUGSĖJO MĖN.

12 d. — "Lietuvių Dienų" metinis piknikas ir laimėjimų traukimas žurnalo rėmėjams — Mc Cambridge Park, Burbank.

SPALIO MĖN.

2 d. — Santa Monikos Lietuvių klubo tradicinis balius Miramar viešbutyje.

16 d. — Kalifornijos Lietuvių Radijo klubo rudeninis balius Šv. Kazimiero par. salėj.

23 d. Šv. Kazimiero par. bazaras.

NAUJOS PREKYBOS

— **K. ir J. Zara** nupirko naują "Cocktail lounge" — Torpedo Room, 17840 Bellflower Blvd., Bellflower, Calif. Tel. 925-3317.

Linkime sekmės naujoje vietoje.

— **Vladas Zabarauskas,** tik prieš metus atvykęs iš Lenkijos, gavo leidimą užsiimti dažymo, namų taisymo darbais.

V. Zabarauskas gyvena L. Bendruomenės namuose, 4419 Santa Monica Blvd., Los Angeles, Calif. Telef. 662-3877.

Vestuvės

— **Antano Kašelionio** su **Violeta Bingelytė** sutuoktuvės įvyko jaunosios tėvelių parapijoje — Šv. Pranciškaus bažnyčioje, East Chicago, Indiana.

Jaunosios tėvai Adelė ir Petras Bingeliai iškėlė Vogel's valgykloje, Whiting, Ind., šaunią vestuvių puotą.

Į vestuves buvo nuvykę iš Los Angeles tėvai Regina (Kašelionienė) ir Juozas Jurkūnai ir jaunesnis brolis Saulius Jurkūnas.

Rugp. 1 d. Jurkūnai savo namuose surengė "povestuvines" vaišes, į kurias atvyko ir jaunosios mamytė Adelė Bingelienė.

Linkime jaunavedžiams saulėto vedybinio gyvenimo.

— Birželio 26 d. **Edvardas Matjošaitis-Mattis** vedė iš Lietuvos atvykusią panelę **Editą Lipaitę.**

Sutuoktuves suteikė kun. Romas Kasponis Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Sveikiname ir linkime sekmės.

— **Eglė T. Motiejūnaitė,** dukra mūsų kolonijos veikėjų Onos ir Jono Motiejūnų, birželio 27 d. Šv. Luko bažnyčioje, Devon, Pa. ištekėjo už John Atwood Morgun.

Linkime sėkmės.

MIRTYS

— Šią vasarą vienas po kito mirė **Dr. Motiejus Nasvytis** ir jo žmona **Salomeja Nasvytienė.** Nasvyčiai yra muzikės Giedrės Gudauskienės tėveliai. Reiškiame Giedrei gilią užuojautą.

— Birželio 19 d. nuo širdies smūgio mirė **Klemensas Palaikis,** sulaukęs 58 m. amžiaus. Jo sūnus Kęstutis tik prieš porą savaičių vedė Marytę Uldukytę. Palaikiai yra lietuviškos spaudos rėmėjai.

Reiškiame užuojautą jo mamytei Magdalenai Palaikienei, žmonai Elenai, šeimai, sesutei Adelei Balsienei ir kitiems giminėms.

— Birželio 6 d. mirė **Elzbieta Žilinskaitė,** sulaukusi 84 m. amžiaus. Ji buvo viena iš pirmųjų Šv. Kazimiero parapijos rėmėjų.

— Liepos 1 d. mirė **Valentina Dobrovolskienė.** Ji gyveno pas savo dukrą Oliviją Merkienę, Santa Monica, Calif. Palaidota liepos 3 d. Šv. Kryžiaus kapinėse.

Reiškiame gilią užuojautą dukroms Olivijai Merkienei Virginijai Remeikienei ir kitoms giminėms.

— **Antanas Sperauskas** mirė rugpiūčio 12 d., sulaukęs 81 metų amžiaus. Palaidotas Kalvarijos kapuose rugp. 16 d.

Mirė Jurgis Bieliūnas

Rugp. 5 d. Salzburgo ligoninėje, Austrijoje, mirė vienas iš pirmųjų Venezuelos LB steigėjų ir paskutiniuoju laiku ėjęs VLIKo atstovybės Venezueloje pirmininko pareigas, Jurgis Bieliūnas.

Palaidotas rugp. 9 d. Salzburgo kapinėse greta sūnaus, nes tokia buvo velionies valia.

Susižeidė

— Kostas Liaudanskas ir Albinas Trečiokas rugp. 8 d., grįždami iš "Ramovės" gegužinės susidūrė su kita mašina, ir abu buvo sunkiai sužeisti. Abu buvo nuvežti į Adventistų ligoninę, Glendalėje.

Kostas Liaudanskas yra Karininkų Ramovės Los Angeles sk. steigėjas.

Linkime greitai abiem pasveikti.

SVEČIAI

— **V. Raslavičius,** Chicago, Ill. liepos mėn. atostogavo Kalifornijoje. Jis svečiavosi pas savo dukras Ramintą ir Jolandą, kurios studijuoja Kalifornijos universitete ir gyvena Santa Monikoje.

V. Raslavičius atostogų metu aplankė savo mokslo draugus, baigusius Prekybos Institutą — S. Aušrotą, J. Baltrašūną, A. Skirių ir G. Vasiliauską.

V. Raslavičiaus žmona yra rašytoja romanistė pasirašinėjanti slapyvardžiu Renė Rasa (Išleidusi romaną "Meilės trikampis") ir dirba "Draugo" ofise.

— Kun. Juozas Budzeika, MIC, Chicago, Ill. šią vasarą svečiavosi Los Angeles mieste. Buvo sustojęs pas A. Dabšį, kurio lydimas aplankė LAV redakciją.

— **Sesuo Anna Maria Rakauskaitė,** S.S.C., Newton, Pa. atostogavo Kalifornijoje, lankydama čia sesutę Cecelią Yakutienę. Seselė A. M. Rakauskaitė yra sesuo solistės Marijos Rakauskaitės, dabar gyvenančios Kaune.

Sesuo Anna Maria visą gyvenimą buvusi mokytoja, dabar yra pensijoje, gyvena Villa Joseph Marie, Newton, Pa. ir rašo angliškai apie Kazimieriečių vienuolyno steigėją kun. Staniukyną.

— Rašytojas **Antanas Gustaitis** ir žmona aktorė **Aleksandra,** atostogavo pas sūnų Algį G., Camarillo, Calif. aplankė LAV leidyklą ir domėjosi spaudos ir plokštelių platinimo klausimu. Plokštelėje "Keturi autoriai", kartu su kitais jis yra įskaitęs savo humoristinių ir satyrinių eilėraščių. Baigia parengti spaudai naujų savo eilėraščių rinkinį. Viešėdamas Los Angelėse, aplankė literatūrinių kelionių bičiulį Bern. Brazdžionį ir tarėsi dėl ekskusijos į Australijos liet. kolonijas. Abu Gustaičiai kiek ilgiau buvo apsistoję pas Moniką Lembertienę.

KRIKŠTAI

— Manfredo ir Almos (Žiemelytės) Prišmantų dukra Rima Marija pakrikštyta Šv. Kazimiero bažnyčioje birželio 6 d.

— Tą pačią dieną pakrikštyta Vilijos Teresės vardais Romo ir Ramunės Žemaitaičių dukra.

— Birželio 13 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje pakrikštytas Rimtauto ir Giedrės Petraičių sūnus Eriko Vytauto vardais.

— Birželio 13 d. Gvido ir Stelos (Baltrėnaitės) Šakių sūnus pakrikštytas Mykolo Kazio vardais. Naujagimis birželio 21 d. mirė.

Reiškiame užuojautos tėveliams ir senuoliams.

— Birželio 27 d. Edmundo ir Virginijos Nelsų dukra pakrikštyta Adrėjos Marijos vardais.

— Birželio 27 d. Liūdo ir Geraldinos Samsonų dukra pakrikštyta Lesley Onos vardais.

— Liepos 18 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje pakrikštyta Jurgio ir Karolės (Dambrauskaitės) Bichnevičių dukra Vaivos Anastazijos vardais. Krikšto tėvais buvo brolis ir sesuo Juozas ir Rūta Bichnevičiai, specialiai atskridę į šias krikštynas. Krikštynų balius įvyko Karolės tėvų Juozo ir Onos Dambrauskų namuose.

Karolė Bichnevičienė yra mūsų kolonijos žinoma solistė; šių vasaros atostogų metu ji pavadavo Šv. Kazimiero parapijos vargonininką Bronių Budriūną.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Aukotojų sąrašas (tęsinys)

$25.00 — A. Sabaliauskas.

$10.00 — V. Jasiulionis, A. Pranys, J. Kuprionis, A. Kontvis, P. Prokuratas.

$5.00 — F. Mikuckis

— Birželio mėn. pradžioje atšventė trejopą šventę — dvejas vardines ir savo vedybinę sukaktį. Abu Pažiūros yra veiklūs liet. organizacijų nariai. Linkime jiemdviem ir toliau aktyviai reikštis lietuviškoje veikloje ir sulaukti dar daug sukakčių.

— **Vita Milaknytė** rugp. 29 d. išskrenda į Paryžių dalyvauti "Human Genetics" konferencijoje. Ta pačia proga ji aplankys Italijos, Šveicarijos ir kt. Europos valstybių įdomesnes vietoves.

Vėl prasideda mokslo metai

— Šv. Kazimiero parapijos mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 7 d. 9 val. ryto.

Šeštadieninės Lituanistinės mokyklos mokslo metai prasidės savaitę vėliau — rugsėjo 14 d. 9 val. ryto.

Šešt. Lituanistinės mokyklos vedėju pakviestas ir jau eina pareigas Vl. Pažiūra, pedagoginį darbą dirbęs Lietuvoje, o taip pat Vokietijoje, patyręs mokytojas, geras administratorius.

— **Memertas** ir **Ona Stropai,** praleidę metus Australijoje pas dukrą ir žentą, grįžo vėl į Los Angeles. Dukra Žibutė Stroputė yra ištekėjusi už medicinos daktaro Kišionio.

— **Charles A. Meconis** š. m. gegužės 5 d. Los Angeles Šv. Anastazijos bažnyčioje buvo įšventintas į kunigus. Naujasis kunigas pirmąsias šv. Mišias laikė šv. Petriko bažnyčioje Carlsbad, Calif. Šventimus atliko kun. A. Meconio dėdė vysk. Charles A. Salatka iš Grand Rapids, Mich.

ATOSTOGOS

— **Sofija Brazauskienė,** Los Angeles, Calif., išvyko atostogų į Lietuvą. Ji žada praleisti mėnesį laiko pas seserį Vilniuje.

— **Ona Macėnienė** liepos mėn. praleido atostogas Chicagoje.

— **Liucija Zaikienė** šią vasarą du mėnesius praleido Europoje, lankydama įdomesnes vietoves. Ji taip pat svečiavosi penkias dienas Vilniuje ir aplankė savo sergančią motiną.

BRAZINSKŲ PADĖKA

Laisvojo pasaulio lietuviams

Nuoširdžiai dėkojam visiems lietuviams, kurie mūsų sunkią padėti užjaučia ir padeda mums moraliai ir materialiai. Už tai mes labai labai dėkingi.

Siunčiam nuoširdų lietuvišką AČIŪ, AČIŪ.

(Pasirašo)
Pranas Brazinskas
Algirdas Brazinskas

1971 m. birželio 24 d.

88.364.96